

*Баришева К.А.,
здобувач вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища»
Мельник–Шамрай В.В.,
к.с.-г.н., доц., доцент кафедри екології та природоохоронних технологій,
Державний університет «Житомирська політехніка»
krismka@ukr.net*

СУЧАСНИЙ СТАН ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Ліси є невід'ємною частиною природного середовища та відіграють важливу роль у збереженні екологічного балансу, запобіганні кліматичним змінам, зменшенні забруднення атмосфери та водних ресурсів. Житомирська область, що займає важливе місце в екологічній системі України, є однією з найбільш лісових областей країни. Екологічні аспекти відновлення і використання лісових ресурсів в цьому регіоні є надзвичайно актуальними у світлі сучасних проблем, таких як вирубка лісів, деградація ґрунтів та зміни клімату.

Житомирська область має значні лісові ресурси, які займають близько 35 % території області. Основними видами дерев є сосна, дуб, ялина та береза. Лісовий покрив регіону сприяє збереженню біорізноманіття, регулюванню водного балансу, а також забезпечує ресурси для деревообробної та паперової промисловості. Ліси Житомирської області виконують екологічно значущі функції, такі як поглинання вуглекислого газу, зменшення ерозії ґрунтів, збереження водних ресурсів та запобігання деградації земель. Вони також слугують місцем проживання для багатьох видів флори і фауни, що робить їх важливою частиною природної екосистеми. Одна з найбільших екологічних проблем Житомирської області – це інтенсивна вирубка лісів. Часто вирубка здійснюється без врахування екологічних норм і правил, що призводить до деградації екосистем та втрати біорізноманіття. Незаконна вирубка лісів залишається гострою проблемою, особливо в умовах недостатнього контролю за дотриманням природоохоронного законодавства. Крім вирубки лісів, лісові ресурси Житомирської області зазнають негативного впливу через інші антропогенні фактори, такі як забруднення повітря, ґрунтів і вод, що впливає на здоров'я дерев та інші компоненти екосистеми. Часті пожежі, пов'язані з глобальним потеплінням та діяльністю людини, також стають суттєвим фактором деградації лісових масивів.

Відновлення лісів є ключовим завданням для забезпечення сталого використання лісових ресурсів. Житомирська область активно впроваджує програми з лісовідновлення, включаючи посадку молодих дерев, заходи з покращення здоров'я лісових масивів та боротьбу з шкідниками. Програми лісорозведення та посадки дерев спрямовані на відновлення екосистеми та забезпечення довгострокової стабільності регіону. Боротьба з пожежами і шкідниками є невід'ємною частиною лісовідновлювальних заходів. Використання сучасних методів моніторингу та управління ризиками, таких як створення пожежних бар'єрів і введення зон відновлення після пожеж, дозволяє зменшити негативний вплив цих факторів на ліси Житомирщини.

Концепція сталого розвитку передбачає збалансоване використання лісових ресурсів, яке включає економічні, екологічні та соціальні аспекти. У Житомирській області застосовуються принципи сталого розвитку лісового господарства, які спрямовані на збереження лісів для майбутніх поколінь. Це включає заходи зі збереження природних ресурсів, підтримання біорізноманіття та мінімізацію негативного впливу на екологічну систему. Одним із напрямків сталого розвитку є впровадження екологічно чистих технологій у лісовому господарстві. Використання сучасних підходів до переробки деревини, зменшення кількості відходів та максимальне використання біоресурсів дозволяють зменшити негативний вплив на довкілля. Також важливим аспектом є залучення громадськості до екологічних проєктів, що спрямовані на збереження та відновлення лісів.

Відновлення і раціональне використання лісових ресурсів Житомирської області є важливим завданням для забезпечення екологічної стабільності регіону. Ефективні заходи з лісовідновлення, боротьби з пожежами та шкідниками, а також впровадження принципів сталого розвитку можуть значно покращити стан лісових екосистем. Однак для досягнення успіху необхідна скоординована діяльність державних органів, науковців та громадськості.

Список використаних джерел

1. Публічний звіт голови державного агентства лісових ресурсів України за 2023 рік. Режим доступу: <http://surl.li/sejebk> (дата звернення 15.10.2024).
2. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Житомирської області у 2021 році. Режим доступу: <http://surl.li/usjkhv> (дата звернення 15.10.2024).
3. Пацева І. Г., Барабаш О. В., Мельник-Шамрай В. В., Шамрай В. І., Пацев І. С. Аналіз сучасного стану лісових ресурсів у контексті сталого розвитку. Збірника наукових праць Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова. 2023. № 4 (493) . С. 205-211.